

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

"Затверджено"

на засіданні кафедри загальної педагогіки та
педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2019 р.)

Завідувач кафедри _____

проф. О.В. Квас

Силабус з навчальної дисципліни

ПЕДАГОГІКА

Освітньо-професійна програма
«Німецька мова і література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація – 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)

Львів – 2019 рік

	Педагогіка
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська 1, факультет іноземних мов
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 03 – Гуманітарні науки Спеціальність: 035 – Філологія Спеціалізація – 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)
Викладач (-і)	Федина-Дармохвал Володимира Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Ковалишин Оксана Ігорівна, асистент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Михайлишин Рома Романівна викладач-методист Педагогічного коледжу
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта: wolodymyra@yahoo.com тел. (032) 239-47-65 ел. пошта: <oksana.i.yarysh@gmail.com> тел. (032) 239-42-19 ел. пошта: metodcabinet@i.ua
Консультації по курсу відбуваються	Четвер 13.00-14.00 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	http://pedagogy.lnu.edu.ua/course/pedahohika-f-t-inozemnykh-mov-iv-kurs
Інформація про курс	Навчальна програма курсу призначена для студентів IV року навчання факультету іноземних мов. Вона передбачає формування у студентів педагогічних якостей, спрямованих на створення образу особистої привабливості та відповідних ціннісних орієнтацій; розвиток інтересу в студентів до змісту навчального матеріал; забезпечення організації оптимального навчального середовища для підготовки педагога для роботи в середніх загальноосвітніх закладах різних типів і рівнів.
Коротка анотація курсу	Курс передбачає володіння основними поняттями, термінами, концепціями педагогіки; станом сучасної педагогічної думки на основі теоретичного опрацювання спеціальної літератури; методами науково-педагогічних досліджень; вікові та індивідуальні

	<p>особливості розвитку та виховання особистості; сутністю основних напрямів всебічного розвитку особистості; особливостями застосування методів виховання; особливостями проведення колективних творчих справ; різноманітними форми організації навчально-виховного процесу в школі.</p> <p>Навчальним планом передбачено в рамках курсу 32 годин аудиторних занять (16 год. лекцій та 16 год. практичних) і 58 годин самостійної роботи.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Курс «Педагогіка» призначений для формування і розвитку у студентів знання з теоретико-методологічних основ педагогічної науки; формування уявлення про структуру та особливості навчально-виховного процесу; формування в майбутніх фахівців умінь та навички психолого-педагогічного аналізу навчально-виховного процесу, фахової організації педагогічної взаємодії, спрямованої на розвиток гармонійної особистості.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Берн Шон Гендерна психологія: Нева, 2001. 2. Бутенко Н.Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник – К., 2004. 3. Варій М.Й. Загальна психологія – К., 2007. 4. Васянович Г.П. Педагогічна етика – Львів, 2005. 5. Вашенко Г.Г. Виховання волі і характеру: Підручник для педагогів – К., 1999. 6. Галузинський В., Свтух М. Педагогіка: теорія та історія. – К., 1995. 7. Гірник А., Бобрю А. Конфлікти: структура, ескаляція, залагодження – К., 2003. 8. Громкова М.Т. Психология и педагогика профессиональной деятельности: Учеб. Пособие, М., 2003. 9. Дубасенюк О. Практикум з педагогіки. – К., 2004. 10. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібник – К., 2005. 11. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник – Львів, 2007. 12. Ковальов С. В. Психологія сімейних відносин. – М., 1987. 13. Кравець В. П. Психологія сімейного життя. – Тернопіль, 1995. 14. Кочетов А.И. “Организация самовоспитания школьников”, Мн., Нар. асвета, 1995. 15. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення – К., 2001. 16. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка – К., 2006. 17. Москаленко В.В. Соціальна психологія – Дрогобич, 2004. 18. Орлов А.А., Агафонова А.С. Введение в педагогическую деятельность: Учеб.-метод.пособие. – М., 2004. 19. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання – К., 2003. 20. Положення про середній загальноосвітній навчально-виховний заклад. – К., 1993

	<p>21. Рувинські Л. І. Воспитання и самовоспитання школьников. – М., 1969.</p> <p>22. Савчин М.В. Соціальна психологія – Дрогобич, 2001.</p> <p>23. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посібник, К., 2004.</p> <p>24. Синиця І.О. Педагогічний такт і майстерність вчителя – К., 1981.</p> <p>25. Стельмахович В. О. Мудрая власть коллектива. – М., 1983.</p> <p>26. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології та педагогіки – К., 2003.</p> <p>27. Сухомлинський В. О. Як виховати справжню людину. – К., 1976.</p> <p>28. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник – К., 2000</p> <p>29. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник – К., 2004.</p> <p>30. Ягунов В.В. Педагогіка: Посібник – К., 2002.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	<p>32 годин аудиторних</p> <p>3 них 16 годин лекцій</p> <p>16 годин практичних занять</p> <p>58 годин самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>Знати: основні поняття, терміни, концепції педагогіки; стан сучасної педагогічної думки на основі теоретичного опрацювання спеціальної літератури; методи науково-педагогічних досліджень; вікові та індивідуальні особливості розвитку та виховання особистості; сутність основних напрямів всебічного розвитку особистості; методи стимулювання учнів до активної роботи над особистим розвитком та самовдосконаленням; особливості застосування методів виховання; особливості проведення колективних творчих справ; методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; різноманітні форми організації навчально-виховного процесу в школі; зміст, принципи та методіку особистісно орієнтованого, інтерактивного навчання й виховання.</p> <p>Вміти: приваблювати учнів до теоретичної, практичної і дослідницької діяльності з урахуванням їх інтересів і можливостей; застосовувати методи і засоби навчально-виховної роботи для досягнення учнями найкращих успіхів; самостійно аналізувати педагогічні дії; дотримуватись в своїй діяльності професійно-педагогічних етичних норм; підтримувати й формувати сприятливий для успішної педагогічної діяльності соціально-психологічний клімат в колективі; попереджати й знаходити ефективні варіанти розв'язання педагогічних конфліктів.</p>

Формат курсу	Очний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін філософії, психології
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, акваріум), виконання індивідуальних завдань.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Практичні заняття – 8 (8 практичних по 3 балів за роботу на практичному). Відповіді на тестові питання – 16 балів (2 модульних контролі: перший – 9 б. , другий – 7 б.). Індивідуальне виконання письмових завдань (3 завдання) – 10 балів.
Питання до заліку чи екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогіка як наука, етапи її розвитку. 2. Категорії педагогічної науки. Доведіть їх взаємозв'язок і взаємообумовленість. 3. Структура педагогіки, система педагогічних наук. 4. Визначіть об'єкти, типи та форми зв'язку педагогіки з іншими науками. 5. Методи науково-педагогічних досліджень. 6. Охарактеризуйте напрямки і фактори розвитку особистості. 7. В чому полягає діалектична взаємодія між біологічним факторами, середовищем та вихованням. 8. Охарактеризуйте процес соціалізації. У чому мета соціалізації? 9. Визначте закономірності розвитку особистості. Охарактеризуйте види діяльності, які впливають на розвиток особистості. 10. Охарактеризуйте особливості дітей молодшого шкільного віку, їх врахування в навчально-виховному процесі. 11. Охарактеризуйте особливостей підліткового віку, їх

	<p>врахування в навчально-виховному процесі.</p> <ol style="list-style-type: none">12. Охарактеризуйте особливості юнацького віку, їх врахування в навчально-виховному процесі.13. Поняття про педагогічне спілкування. Його ознаки, етапи організації.14. Правила про умови організації педагогічного спілкування, його бар'єри.15. Стилї та рівні педагогічного спілкування.16. Анатомія, структура педагогічних конфліктів.17. Назвіть структурні елементи процесу виховання.18. Назвіть і дайте характеристику компонентів процесу виховання.19. Визначте етапи процесу виховання.20. Обгрунтуйте умови за яких здійснюється в школі самовиховання.21. Визначте етапи педагогічного керівництва самовихованням учнів.22. Перерахуйте етапи перевиховання. Охарактеризуйте принципи перевиховання.23. Охарактеризуйте рівні вихованості.24. Перерахуйте шляхи підвищення ефективності виховного процесу.25. Розкрийте зміст принципів виховання:26. Перерахуйте основні напрями змісту виховання.27. Чому у системі розумового виховання важливе місце займає мовна культура учнів?28. Розкрийте завдання, зміст, етапи та методи профорієнтаційної роботи.29. Охарактеризуйте сутність групи методів формування свідомості особистості.30. Обгрунтуйте важливість методів, які виконують функції регулювання, коригування і стимулювання поведінки і діяльності.31. Доведіть, що застосування методу доручення вимагає врахування індивідуальних особливостей учнів.32. Мета, завдання, зміст морального і естетичного виховання молоді.33. Мета, завдання, зміст етичного і розумового виховання молоді.34. Мета, завдання, зміст трудового, фізичного і правового виховання молоді.35. Визначте умови підвищення виховної ефективності заохочення і покарання.36. Визначте принципи організації позакласної та позашкільної виховної роботи.37. Перечисліть і охарактеризуйте форми масової виховної роботи.38. Перечисліть і охарактеризуйте групові форми виховної роботи.39. Спробуйте охарактеризувати типи шкільних колективів.
--	---

40. Назвіть функції колективу.
41. Проаналізуйте стадії розвитку колективу.
42. Охарактеризуйте поширені моделі розвитку взаємовідносин між особистістю і колективом.
43. Визначте зміст, умови та засоби сімейного виховання.
44. Розкрийте труднощі і недоліки виховання дітей у сім'ї.
45. Визначте напрямки діяльності громадськості з надання допомоги школі і сім'ї у вихованні дітей у сім'ї.
46. Чому церква, на вашу думку, допомагає людині стати людянішою?
47. Назвіть засоби впливу релігії. Дайте характеристику методики релігійного самовпливу і самовиховання.
48. Що таке дидактика?
49. Предмет і об'єкт дидактики .
50. Перерахуйте основні категорії дидактики. Розкрийте проблеми сучасної дидактики.
51. Охарактеризуйте освітню, виховну і розвиваючу функцію навчання.
52. Визначте компоненти процесу навчання.
53. Назвіть основні види навчання учня.
54. Охарактеризуйте сутність пояснювально-ілюстративного навчання.
55. Розкрийте зміст проблемного навчання.
56. Що таке зміст освіти?
57. Визначте типи навчальних предметів які забезпечують провідні елементи освіти.
58. Обґрунтуйте вимоги, яким має відповідати зміст освіти.
59. Що таке навчальний план? Обґрунтуйте вимоги до навчального плану.
60. Проаналізуйте вимоги до навчальних програм.
61. Перерахуйте вимоги до підручника, охарактеризуйте його структуру.
62. Перерахуйте компоненти змісту підручника.
63. Проаналізуйте особливості змісту освіти в зарубіжних державах.
64. Перерахуйте і охарактеризуйте принципи навчання.
65. Дайте визначення методів організації навчально-пізнавальної діяльності учнів.
66. Перерахуйте словесності методи навчання.
67. Які методи належать до групи наочних методів?
68. Перерахуйте і охарактеризуйте практичні методи навчання.
69. Розкрийте суть методів контролю.
70. У чому полягає сутність класно-урочної системи навчання? Проаналізуйте її позитивні та негативні сторони.
71. Охарактеризуйте типи уроків.
72. Розкрийте зміст підготовки вчителя до конкретного уроку.
73. Дайте узагальнюючу характеристику форм організації

навчальної роботи на уроці:

- фронтально-колективна,
- групова,
- парна.

74. Поясніть традиційні вимоги до уроку.
75. Перерахуйте нестандартні уроки. Проаналізуйте їх.
76. Дайте характеристику позаурочних форм навчання:
 - семінарських завань;
 - практикумів;
 - факультативних занять;
 - екскурсій;
 - предметних гуртків;
 - технічних гуртків;
 - спортивних секцій.
77. Проаналізуйте функції контролю: освітню; діагностичну; виховну; розвиваючу; управляючу; оцінюючу.
78. Обґрунтуйте сутність видів контролю: попереднього; поточного; періодичного; підсумкового.
79. Розкрийте основні вимоги до перевірки і оцінки успішності і визначте критерії оцінки.
80. Охарактеризуйте рівні знань школярів: репродуктивний; реконструктивний; творчий.
81. Розкрийте сутність видів диференціації за: здібностями; відсутністю здібностей; майбутньою професією; інтересами учнів; талантами дітей.
82. Охарактеризуйте умовний поділ учнів відповідно до їх навчальних можливостей, на такі групи: з дуже високими навчальними можливостями; з високим рівнем навчальних можливостей; із середніми навчальними можливостями; з низькими навчальними можливостями.
83. Дайте вичерпну характеристику обдарованих учнів.
84. Назвіть типи індивідуальної обдарованості.
85. Спробуйте обґрунтувати вимоги до роботи з обдарованими учнями.
86. Проаналізуйте форми роботи та зміст навчальної інформації для обдарованих школярів.
87. Назвіть причини, що стримують розвиток обдарованих дітей.
88. Спробуйте пояснити причини відставання у навчанні.
89. Продумайте характеристику таких видів вирішень при оптимізації процесу навчання: машинальне; інтуїтивне; асоціативне; пробне; імовірнісне; детерміноване.
90. Обґрунтуйте найбільш типовий підхід до вибору оптимального варіанту вивчення навчального матеріалу: аналіз змісту навчального матеріалу; аналіз пізнавальних можливостей учнів; самоаналіз можливостей педагога; конкретизація цілей і завдань навчання; конкретизація змісту навчального матеріалу; вибір форм навчання; вибір методів навчання.
91. Види, форми і функції почуттів та емоцій.

	<p>92. Темперамент. Його структура та характеристика головних властивостей.</p> <p>93. Структура характеру. Формування характеру як педагогічна проблема.</p> <p>94. Здібності і задатки: види і структура.</p> <p>95. Його структура і складові педагогічного такту вчителя.</p> <p>96. Професійно – особистісні якості, знання та уміння соціального педагога як вияв педагогічного такту.</p> <p>97. Основні функції активного лідерства.</p> <p>98. Структура іміджу педагога.</p> <p>99. Педагогічна культура вчителя, її складові. Рівні сформованості професійно-педагогічної культури вчителя.</p> <p>100. Складові компоненти педагогічної майстерності: спрямованість, професійна компетентність (знання, уміння, навички), педагогічна техніка та здібності.</p> <p>101. Основні підходи до освіти людей з особливими проблемами.</p> <p>102. Зарубіжний досвід доступу до освіти дітей з особливими проблемами.</p>
Опитування	Усне та письмове опитування.

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.** Ресурси в Інтернеті	Завдання, гол	Термін виконання
1	Лекція 1. Педагогіка, її предмет та методи науково-педагогічних досліджень Педагогіка як про мистецтво виховання й навчання. Основні етапи розвитку педагогіки, предмет і об'єкт. Категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Завдання педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень.	Лекція, 2 год. Практичне, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	6. 9, 15, 16, 18		1-2 тиждень
2	Лекція 2. Історія української школи і педагогіки. Сучасна система освіти України. Інклюзивна освіта Сучасна система освіти України. Законодавство про освіту. Завдання закладів освіти. Принципи освіти в Україні. Управління системою освіти в Україні. Стратегія розвитку освіти в	Лекція, 2 год. Практичне, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	6,9,28,30		3-4 тиждень

	Україні. Тенденції розвитку сучасної світової освіти.					
3	<p>Лекція 3. Розвиток і формування особистості</p> <p>Поняття про особистість, її структура і виховання як провідний фактор розвитку і формування особистості. Аналіз головних теорій особистості. Роль спадковості і середовища в розвитку і формуванні особистості. Вікові періоди розвитку молоді людини. Особливості взаємодії з особистістю у різні періоди. Вікова криза. Особливості педагогічної взаємодії з особистістю школяра у різні вікові періоди</p>	Лекція, 2 год. Практичне, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	6.8.12.13.15.17		5-6 тиждів
4	<p>Лекція 4. Сутність педагогічної майстерності в сучасній педагогіці</p> <p>Майстерність виховання й навчання. Мистецтво вчителя. Виховна робота вчителя в процесі навчання. Педагогічна техніка в структурі майстерності вчителя</p> <p>Моральні й естетичні позиції педагога</p>	Лекція, 2 год. Практичне, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	4.9.11,24		7-9 тиждів
5	<p>Лекція 5. Спілкування як засіб налагодження взаємовідносин у соціумі. Конфлікти у педагогічних ситуаціях, шляхи</p>	Лекція, 2 год. Практичне, 2 год.	Навчально-методичні матеріали	2, 7,24,29		9-10 тиждів

	<p>їх вирішення Особливості, функції, етапи, стилі, рівні і бар'єри спілкування. Засоби спілкування як міжособистісна взаємодія. Поняття критики: сприймання, вираховування і реагування. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях. Способи і стилі поведінки педагога у конфліктних ситуаціях. Організація переговорів, фасилітації, медіації та арбітрації для розв'язання педагогічних конфліктів. Організація міжособистісного спілкування з учнями з особливими потребами</p>					
6	<p>Лекція 6. Поняття про дидактику як галузь педагогіки. Структура процесу навчання. Особливості інклюзивного навчання Поняття про дидактику як галузь педагогіки: завдання, основні категорії, дидактичні принципи. Поняття про процес навчання. Характеристика основних його компонентів. Взаємозв'язок викладання та учіння. Функції процесу навчання. Зміст освіти, критерії його відбору. Документи, що</p>	Лекція, 2 год. Практичне, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	9.18-20.		11-12 тижні

	<p>визначають зміст освіти: навчальний план, навчальна програма, підручник.</p>					
7	<p>Лекція 7. Методи та засоби у педагогічній діяльності. Форми організації навчання Методи навчання як способи взаємодії вчителя і учнів в процесі навчання. Характеристика методів навчання: методи організації та здійснення навчальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності; методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності. Інтерактивні методи навчання. Особливості організації виховного впливу на учнів з особливими потребами. Поняття про форми організації навчання, історія їх розвитку. Класно-урочна система: переваги і недоліки. Урок як основна форма організації навчання. Його типологія та структура. Основні вимоги до сучасного уроку. Підготовка вчителя до навчального заняття. Позаурочні форми навчання</p>	Лекція, 2 год. Практичне, 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	9.18-20.30		13-14 тиждень

8	<p>Лекція 8. Сутність та зміст процесу виховання. Методи виховання. Формування колективу, його вплив на виховання.</p> <p>Процес виховання, його структура та структурні елементи. Етапи процесу виховання. Управління процесом виховання. Закономірності процесу виховання. Основні принципи виховання. Основні напрями сучасного українського виховання. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання.</p>	Лекція, 2 год. Практичне. 2 год.	Презентація Навчально-методичні матеріали	10.14.21.22		15-16 тиждень
---	--	--	--	-------------	--	------------------